

POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma: MEDZILITERÁRNE SPOJNICE. KOMUNIKÁCIA TALIANSKEJ A SLOVENSKEJ LITERATÚRY V OBDOBÍ 20-TYCH AŽ 40-TYCH ROKOV 20. STOROČIA

Autor: PhDr. Natália Rusnáková, PhD.

Oponent: prof. PhDr. Anton Pokrivčák, PhD.

Kritériá hodnotenia habilitačnej práce

1. Náročnosť spracovania riešenej problematiky práce

Problematika medziliterárnych vzťahov nie je nová, v komparatívnej literatúre sa vyskytuje už dlhšiu dobu a venovali sa jej význační odborníci (domáci aj zahraniční), avšak v každom jednom a ďalšom pokuse o jej spracovanie na báze konkrétnych literatúr sa vždy objavujú ťažkosti, nejasnosti rôzneho charakteru. Problematika, ktorej sa venovala autorka je o to ťažšia, že vo svojom spracovaní sa nemohla vyhnúť kritickým spoločenským javom nielen literárnej podstaty (medzivojnové obdobie, veľké literárno-teoretické „kvasenie“ modernistických avantgárd, nástup fašizmu v oboch porovnávaných literatúrach, Slovenský štát, etc.). Spracovať to všetko považujem za veľmi náročnú a rozsiahlu úlohu.

2. Posúdenie úrovne spracovania práce

Štýl (a koniec-koncov aj úroveň) spracovania autorka v podstate odhalila sama hneď v úvode k svojej práci, keď napísala, že „[h]ovoriť o medziliterárnych procesoch v abstraktnom ponímaní, bez popisu konkrétnych literárnych javov a počínov, ktoré tvoria hmatateľnú podstatu medziliterárneho vývinu, nie je zrozumiteľné. Takéto javy treba interpretovať v súradniciach spoločenskej situácie a literárneho kontextu, do ktorých náležia.“ Dizertačná práca je presne tým. Autorka sa v nej sústredila na množstvo konkrétnych udalostí, počínov a vzťahov na jednej aj druhej strane (česko-slovenskej a talianskej), ktoré popisuje s krátkymi interpretačnými vysvetleniami. Predmet jej záujmu možno teda rozdeliť na popis spoločensko-politických a literárno-kultúrnych vzťahov.

Je škoda, že autorka sa takmer vôbec nevenovala teoretickému zdôvodneniu jej komparatívnych pokusov (teda tomu, čo asi považuje podľa vyššie uvedeného citátu za nezrozumiteľné). Možno súhlasiť, že v určitých svojich teoretických prejavoch je súčasná literárna veda až nezdravo zložitá, avšak absencia určitého metodologického zdôvodnenia spôsobuje, že výsledná práca je ako keby len nahromadením javov, rokov, udalostí – bez nejakej vnútornej logiky. Pritom

v oblasti komparatívnej literatúry je „akceptovateľných“ (teda takých, ktoré by do problematiky mohli vnieŤ viac systematickosti) teórií veľa (z nich je veľmi vysoko, na medzinárodnej úrovni, hodnotený napr. teoretický prínos slovenského vedca D. Ďurišina - nevyskytuje sa ani v zozname použitej literatúry). Nedostatočné teoretické rozpracovanie teda považujem za slabšiu stránku tejto práce.

3. Prínos a úroveň výsledkov práce

Napriek uvedenému kritickému konštatovaniu považujem celkový prínos tejto práce za veľmi veľký, pretože autorka v nej uvádza veľké množstvo faktov a vzťahov, z ktorých mnohé, dovoľím si tvrdiť, doteraz možno unikali pozornosti odborníkov v tejto oblasti. Určite si to vyžadovalo množstvo práce v archívoch knižníc a iných inštitúcií. Uvedenie si komplexnosti a rozsiahlosti vzťahov medzi dvoma porovnávanými kultúrami v medzivojnovom období stavia do iného svetla aj povojnovú emigráciu slovenských intelektuálov do Talianska, a potom prípadne aj do iných krajín západného sveta.

4. Posúdenie formálnej stránky práce (jazyk, štýl, štruktúra)

Z formálneho hľadiska nemožno tejto práci vyčítať žiadne veľké nedostatky. Vyskytujú sa tu však menšie preklepy, prípadne štylistické nedôslednosti. Práca neobsahuje anglické rezumé.

5. Explicitne vyjadrený návrh na udelenie (resp. neudelenie) vedecko-pedagogického titulu docent

Napriek niektorým kritickým pripomienkam považujem prácu PhDr. Natálie Rusnákovej, PhD. za prínosnú pre výskum v oblasti komparatívnej literatúry a preto navrhujem, aby jej bol po úspešnej obhajobe udelený vedecko-pedagogický titul docent v príslušnej oblasti.

Trnava, 22. 1. 2022

Prof. PhDr. Anton Pokrivčák, PhD.